

Голові Національного агентства
із забезпечення якості вищої освіти
Андрію БУТЕНКУ

Заявник: **ЧАЙКА Ірина Анатолівна**
в. о. директора бібліотеки
Тернопільського національного
педагогічного університету ім. В. Гнатюка
кандидат педагогічних наук

*Про академічний плагіат у дисертаційному
дослідженні Богдана Богдановича Буяка,
ректора ТНПУ імені В. Гнатюка м. Тернопіль вул. М. Кривоноса, 2*

Шановний пане Голово!

**Прошу розглянути скаргу про позбавлення Буяка Богдана Богдановича
наукового ступеня доктора наук у зв'язку з виявленням у дисертації
фактів академічного плагіату**

*2 травня 2023 року мною було подано звернення про позбавлення Буяка
Богдана Богдановича наукового ступеня доктора наук у зв'язку з виявленням
у дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософських наук
фактів академічного плагіату. Відповідно до отриманого мною листа-
відповіді від 05.06.2023 року (№ 762) за підписом заступника голови НАЗЯВО
Івана Назарова моє звернення залишено без розгляду. Так, з тексту відповіді
вбачається, що моє звернення відповідає фактично усім вимогам «Порядку
розгляду скарг/повідомлень щодо фактів академічного плагіату, фабрикації,
фальсифікації» за виключенням відсутності посилання на офіційні онлайн-
ресурси, де розміщена електронна версія дисертації. У зв'язку із наведеним,
повторно звертаюся до Вас зі скаргою, яка приведена у відповідність до
висловлених зауважень.*

**22 січня 2013 року на засіданні спеціалізованої вченої ради
Д 64.053.07 у Харківському національному педагогічному університеті
імені Г. С. Сковороди відбувся захист дисертації Буяка Богдана
Богдановича на тему: «Світоглядна складова у політичній освіті та вихованні
молоді: функціональний потенціал та перспективи його використання» на
здобуття наукового ступеня доктора філософських наук зі спеціальності
09.00.10 – філософія освіти (електронна копія тексту дисертації**

Національне агентство із забезпечення
якості вищої освіти
№ 17-АД від 19.06.2023

додається), посилання на офіційні онлайн-ресурси, де розміщена електронна версія дисертації <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0513U000070/>.

З дисертацією і авторефератом Б. Б. Буяка стало можливим ознайомитися після відкриття доступу до Національного репозитарію академічних текстів.

В ході ознайомлення з текстом вказаної дисертації, мною було виявлено ознаки плагіату. Так, з метою перевірки даних тверджень та за допомогою програмного комплексу Unichesk виявлено численні випадки плагіату. З огляду на це, проведено порівняльний аналіз окремих фрагментів докторської дисертації Богдана Буяка «Світоглядна складова у політичній освіті та вихованні молоді: функціональний потенціал та перспективи його використання» та фрагментів опублікованих текстів інших авторів, авторство яких в даній науковій роботі здобувачем наукового ступеня не зазначено.

За результатами проведеного мною аналізу було замовлено в судового експерта Сергія Петренка (договір №07/2023 від 9 березня 2023 року, свідоцтво експерта № 1231) експертизу дисертації Богдана Буяка «Світоглядна складова у політичній освіті та вихованні молоді: функціональний потенціал та перспективи його використання» щодо встановлення ознак плагіату в цій роботі.

Відповідно до п. 6. 4) «Порядку розгляду скарг/повідомлень щодо фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації», затвердженого на засіданні Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 21 червня 2022 року (протокол № 10 (15) (зі змінами, внесеними 19 липня 2022 р. (протокол № 11 (16), 27 вересня 2022 р. (протокол № 16 (21), 3 жовтня 2022 р. (протокол № 17 (22), 24 січня 2023 р. (протокол № 1 (30) я, як заявник подаю інформацію про порушення академічної доброчесності, які містяться у Висновку експерта № 140-01 за результатами проведення експертизи об'єктів інтелектуальної власності складеного 10 квітня 2023 року та в Додатку 1 до Висновку експерта № 140-01 від 10 квітня 2023 року «Порівняльна таблиця із наведенням фрагментів тексту докторської дисертації Б. Б. Буяка «Світоглядна складова у політичній освіті та вихованні молоді: функціональний потенціал та перспективи його використання» та фрагментів опублікованих текстів інших авторів (Копії додаються).

В результаті проведеної експертизи встановлено, що дисертаційна робота містить ознаки плагіату.

Б. Буяком були порушені вимоги до дисертаційних досліджень, зокрема, п. 12. «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України (КМУ) від 7 березня 2007 року № 423 (чинного на момент захисту), про те, що докторська дисертація повинна містити наукові положення та науково обґрунтовані результати у певній галузі науки, що розв'язують важливу наукову або науково-прикладну проблему і щодо яких здобувач є суб'єктом авторського права. У п. 16 зазначеного порядку йдеться про те, що виявлення в дисертації, авторів якої

вже видано диплом доктора чи кандидата наук, текстових запозичень без посилання на джерело є підставою для порушення клопотання про позбавлення його наукового ступеня.

Відповідно до ст. 28¹ п. 5, 6, 7 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII (зміни, внесені Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань присудження наукових ступенів та ліцензування освітньої діяльності» від 30 березня 2021 року №1369-IX) визначаються підстави позбавлення наукового ступеня доктора наук та відповідальність установи та науковців, які приймали рішення про його присудження. Окрім того, п. 38 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого постановою КМУ від 17 листопада 2021 року № 1197 передбачає, що особі, якій за рішенням МОН (МОНмолодьспорту, ВАК) видано диплом доктора (кандидата) наук, може бути позбавлена відповідного ступеня у разі виявлення порушень вимог нормативно-правових актів з питань атестації наукових кадрів, чинних на момент прийняття рішення МОН (МОНмолодьспорту, ВАК) про видачу відповідного диплома або затвердження рішення ради про присудження ступеня доктора філософії. У п. 39 зазначено, що для розгляду питання про позбавлення наукового ступеня до МОН подають звернення (скарги, заяви, клопотання).

Експертний висновок, як документ який *встановлює наявність обставин (фактів), що обґрунтовують* результати дослідження, представлені в дисертації Богдана Буяка, як такі, що **порушують нормативно-правові акти та кваліфікаційні вимоги**, що викликає обґрунтований сумнів у правомочності присудження автору наукового ступеня доктора філософських наук. Висновок експерта підтверджує факти фабрикації, фальсифікації та неправомірного використання наукових текстів, ідей, розробок, наукових результатів і матеріалів інших авторів без відповідного посилання.

Прошу Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти звернути увагу, на те що в дисертації Богдана Буяка виявлені численні порушення академічної доброчесності відповідно до наданого *Висновку експерта № 140-01 від 10 квітня 2023 року та Додатку 1 до Висновку експерта № 140-01 від 10 квітня 2023 року* Порівняльна таблиця із наведенням фрагментів тексту докторської дисертації Б. Б. Буяка «Світоглядна складова у політичній освіті та вихованні молоді: функціональний потенціал та перспективи його використання», зокрема:

1. *фрагменти (уривки), які запозичені з творів інших авторів у незміненому вигляді або з незначними стилістично-семантичними відмінностями, без зазначення імені автора та джерела запозичення, і які представлено дисертантом Буяком Б.Б. як власний авторський текст - на стор.: 29, 30, 37, 38, 40, 45, 48, 55-56, 81-82 (Фрагмент 1), 83-84, 84-85 (Фрагмент 3), 85, 116-117 (Фрагмент 2), 118, 121, 122,*

- 190-191, 193, 206 (Фрагмент 1), 207 (Фрагмент 2), 213, 214, 215, 216, 229, 230, 262, 263-265, 340, 365, 371-372
2. фрагменти (уривки), які запозичені з творів інших авторів у незміненому вигляді або з незначними стилістично-семантичними відмінностями, із зазначенням джерела запозичення та/або імені автора у некоректній формі - на стор.: 46, 47, 48, 81-82 (Фрагмент 2), 84-85 (Фрагмент 4), 151, 152 (Фрагмент 2), 162, 163, 164-166, 167-168, 169, 208 (Фрагмент 2), 209, 224-225, 276-278, 279, 280-281 (Фрагмент 2), 294, 344, 345 (Фрагмент 2, 3), 346-347;
 3. фрагменти (уривки), які запозичені з творів інших авторів у незміненому вигляді або з незначними стилістично-семантичними відмінностями, із зазначенням джерела запозичення та імені автора у коректній формі – стор.: 116-117 (Фрагмент 1), 152 (Фрагмент 1), 186, 187-188, 189, 190, 191-192, 194, 195, 196, 197, 199, 200, 201-205, 207 (Фрагмент 3), 208 (Фрагмент 1), 212, 226, 280-281 (Фрагмент 1), 281-282 (Фрагмент 3, 4), 283, 291-293, 345 (Фрагмент 1).
 4. фрагменти (уривки), щодо яких без додаткової інформації неможливо однозначно стверджувати про представлення їх дисертантом як авторського тексту - стор.: 121

Відповідно до наведених аргументів, прошу вжити всіх необхідних заходів та прийняти відповідні рішення, визначені чинним законодавством України і віднесені до компетенції Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо позбавлення Буяка Богдана Богдановича наукового ступеня доктора наук у зв'язку з виявленням у дисертації □ фактів академічного плагіату.

До звернення долучаю :

Додатки на електронному носії:

1) Дисертаційна робота на здобуття наукового ступеня доктора філософських наук Буяка Богдана Богдановича за назвою «Світоглядна складова у політичній освіті та вихованні молоді: функціональний потенціал та перспективи його використання» – 421 арк., 1 прим.

2) Порівняльна таблиця, що містить уривки з дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеню доктора філософських наук Буяка Богдана Богдановича за назвою «Світоглядна складова у політичній освіті та вихованні молоді: функціональний потенціал та перспективи його використання» – 68 арк., 1 прим.

3) Два документи звіту про перевірку на антиплагіат за допомогою програмного комплексу Unicheck – 233 арк., 1 прим.

4) Витяг з монографії Георгія Касьянова «Теорії нації та націоналізму», Київ, Либідь, 1999 – 7 арк., 1 прим.

5) Витяг з видання «Філософський енциклопедичний словник», Київ, Абрис, 2002 – 4 арк., 1 прим.

6) Каретна О. О. «Сучасні підходи до визначення поняття «молодь» (2009). Посилання на опис статті:
https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=CJ2LWYAAAAAJ&citation_for_view=CJ2LWYAAAAAJ:qjMakFHDy7sC.

Посилання на статтю:

[http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/294/app-37_Karetna_O_O_\(287-291\).pdf?sequence=1](http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/294/app-37_Karetna_O_O_(287-291).pdf?sequence=1) – 5 арк., 1 прим.

7) Контрольна робота «Соціально-демографічна структура суспільства» (01.04.2012). Посилання (дві інтернет-сторінки):
https://otherreferats.allbest.ru/sociology/00180379_0.html

https://otherreferats.allbest.ru/sociology/00180379_1.html – 14 арк., 1 прим.

8) Проноза І. «Психологічний аспект формування політичної свідомості, як складової політичної культури молоді» (2010).

Посилання: http://app.nuoua.od.ua/archive/40_2010/53.pdf – 10 арк., 1 прим.

Посилання на опис статті:

https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=8OD96PYAAAAAJ&cstart=20&pagesize=80&citation_for_view=8OD96PYAAAAAJ:8k81kl-MbHgC

9) Тема 11. «Основи сімейного виховання. Взаємодія школи, сім'ї і громадськості в вихованні дітей» (Педагогіка. Лекції. © ТДПУ, Тернопіль).

Посилання: <https://studentam.net.ua/content/view/2310/85> ;

<https://studentam.net.ua/content/category/23/135/85/> ;

<https://studentam.net.ua/content/section/23/85/> – 7 арк., 1 прим.

10) Реферат «Соціологічний погляд на проблему батьків і дітей». (01.12.2010). Посилання: <https://osvita.ua/vnz/reports/sociology/12628/> – 7 арк., 1 прим.

11) Реферат «Сучасна політична дидактика: проблеми становлення»

(14.03.2011). Посилання: <https://studentam.net.ua/content/view/2310/85> ;

<https://studentam.net.ua/content/category/23/135/85/> ;

<https://studentam.net.ua/content/section/23/85/> – 4 арк., 1 прим.

12) Годлевська В. «Соціальна адаптація в умовах трансформаційних процесів у суспільстві» (Освіта регіону. Політологія, психологія, комунікації. 2011. № 4). Посилання: <http://social-science.uu.edu.ua/article/655> – 7 арк., 1 прим.

13) Павченко В. М. «Адаптація студентства в умовах ліберальної трансформації українського сьогодення». Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка (25). рр. 41-43. Посилання: <http://eprints.zu.edu.ua/978/> – 3 арк., 1 прим.

14) «Процес становлення та розвитку політичної культури молоді в умовах демократизації українського суспільства» (02.06.2010). Посилання (дві інтернет-сторінки):

https://knowledge.allbest.ru/sociology/3c0b65625b2bc68b5d43b88421206d27_0.html – 13 арк., 1 прим.

https://knowledge.allbest.ru/sociology/3c0b65625b2bc68b5d43b88421206d27_1.htm – 11 арк., 1 прим.

15) Білогур В. «Макрорівневий аспект формування світогляду сучасної студентської молоді». (Освіта регіону. Політологія, психологія, комунікації. 2011. № 4). Посилання: <https://social-science.uu.edu.ua/article/651> – 12 арк., 1 прим.

16) Богданова Н. «Проблема формування духовної культури студентської молоді сучасної України» (20.10.2010). Посилання: https://otherreferats.allbest.ru/pedagogics/00080124_0.html – 6 арк., 1 прим.

17) Грива О. А. «Проблема толерантності молоді у філософсько-освітній парадигмі» // Мультиверсум. Філософський альманах: Зб. наук. пр. К., 2008. Вип. 68. С. 234-243. Посилання: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/71976> – 6 арк., 1 прим.

18) Реферат «Мета національного виховання» (18.01.2011). Посилання: <https://osvita.ua/vnz/reports/pedagog/14424/> – 4 арк., 1 прим.

19) Гетьман-П'ятковська І.А. «Погляди сучасного студентства на проблему національної ідеї як чинник об'єднання народу в демократичній державі». (Освіта регіону. Політологія, психологія, комунікації. 2011 № 1). Посилання: <http://social-science.uu.edu.ua/article/384> – 8 арк., 1 прим.

20) Кочубей А.В. «Гуманітаризація підготовки майбутніх інженерів у вищих навчальних закладах засобами народознавства»: дис. канд. пед. наук: 13.00.04. Рівне, 2010. 311 с. Посилання: http://dspace.vspu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/576/dis_Kochubey.pdf?sequence=5&isAllowed=y – 311 арк., 1 прим.

21) Крилова І. В. «Виховна система В. О. Сухомлинського»: контрольна робота. Київ, 2007. Посилання: https://ua-referat.com/Виховна_система_ВО_Сухомлинського – 7 арк., 1 прим.

22) Коваль Г. «Особливості політичної соціалізації молоді на сучасному етапі розвитку української державності» // Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї. — К., 2008. — Вип. 13. — С. 244-253. Посилання: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/78152> – 10 арк., 1 прим.

23) Соціологія: Підручник / Н.П. Осипова, В.Д. Воднік, Г.П. Клімова та ін.; За ред. Н.П. Осипової. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 336с. Посилання: https://kpdі.edu.ua/biblioteka/C/Соціологія_Осипова_Н.П..pdf - 1 прим.

24) Висновок експерта № 140-01 за результатами проведення експертизи об'єктів інтелектуальної власності, складений 10 квітня 2023 року – 20 арк., 1 примірник.

25) Додаток 1 до Висновку експерта № 140-01 від 10 квітня 2023 року Порівняльна таблиця із наведенням фрагментів тексту докторської дисертації Б. Б. Буяка «Світоглядна складова у політичній освіті та вихованні молоді:

функціональний потенціал та перспективи його використання» та фрагментів опублікованих текстів інших авторів – 90 арк., 1 примірник.

26) Копія свідоцтва Міністерства юстиції України №1231 про присвоєння кваліфікації судового експерта, виданого Петренку Сергію Анатолійовичу 04.04.2008 року, дійсне до 13.10.2023 року.

14 червня 2023 р.

Ірина Чайка